

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Сашо Георгиев Пенев,

член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент по професионално направление 3.6. Право (Административно право и административен процес)“, обявен в ДВ, бр. 87 от 2021 г. за нуждите на СУ „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет

Със Заповед № РД – 38-553/22.11.2021г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на научното жури по обявения конкурс. За участие в конкурса документи и научни произведения е представила главен асистент, доктор по право Светла Иванова Янкулова.

Познавам преподавателската дейност на кандидатката от постъпването ѝ в Юридическия факултет на Софийския университет в катедрата по Административноправни науки през 2003 г. въз основа на успешно спечелен от нея конкурс за асистент по Административно право и административен процес. Смятам, че добросъвестно е изпълнявала задълженията ѝ като преподавател и е възприета от колегите ѝ преподаватели и студентите като отдаден на учебната дейност юрист със задълбочени професионални познания.

Научното творчество на Светла Янкулова се отличава с избора ѝ за изследване на ясно очертани от нея проблеми в развитието на административноправната уредба. Въз основа на научните ѝ приноси през 2014 г. успешно защитава дисертационен труд за присъждане на образователно – квалификационна степен „доктор по право“. Поради значимостта на направените от нея изводи, научните ѝ произведения са често цитирани в положителна светлина в българската правна литература, като само част от цитиранията са приложени към документацията по конкурса.

Участието на кандидатката в национални и международни конференции и проекти е коректно посочено в представените към документацията справки.

Успоредно с преподавателската и научноизследователската дейност Светла Янкулова работи като експерт от 2003 г. до сега в дирекция „Законодателна дейност и право на Европейския съюз“ при Народното събрание. По този начин натрупва значима практика в законодателния процес, от една страна, а, от друга страна, познанията ѝ подпомагат законодателния процес, като това допринася и за качествено обучение на студентите по право.

За участие в конкурса и в изпълнение на изискванията на чл. 24, ал.1, т. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) са представени научни произведения, които не повтарят представените при придобиването на образователната и научна степен "доктор" и са само част от научните публикации на кандидатката:

- публикуван монографичен труд „Административни юрисдикции“, София: Монт, 2021, в обем на 287 страници (включително използвана литература);

- статиите: Административна юрисдикция ли е Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК)? – *В: Медицинско право и здравеопазване, 2021, № 3, 25-44*; Произнасяне на административнонаказващия орган със споразумение. – *В: Административно правосъдие, 2021, № 5, 5-21*; Административна юрисдикция ли е отделът по спорове към Патентното ведомство? – *В: Собственост и право, 2021, № 11, 67-77*; Административните юрисдикции като правораздавателни органи. – *В: De jure, 2021 (23), № 2, 214-221*; Имуществената санкция по чл. 83 от Закона за административните нарушения и наказания. – *В: De jure, 2019 (19), № 2, 168-174*; Участие на прокурора в административния процес съгласно българското законодателство. – *В: Право и государство в современном мире: состояние, проблемы, тенденции и развития. [III Международные „Мальцевские чтения“ – Белгород, 21-22 апрел 2016 г.], Белгород: ООО «ГиК», 2016, 129-163*; Възникване и развитие на прокурорската институция. – *В: 135 години от приемането на Търновската Конституция. [Сборник доклади от научна конференция, посветена на 135-ата годишнина от приемането на Търновската конституция], София: Сиби, 2014, 444-449. Общо 6 (шест статии).*

Монографичният труд „Административни юрисдикции“ се отличава със своята актуалност при съвременната правна уредба. Той съдържа пълно и всестранно изследване на определения в заглавието му предмет – института на административните юрисдикции. Въз основа на анализа на действащата правна уредба и практиката на Конституционния съд се развива и обосновава нуждата от административни юрисдикции като правораздавателни органи, което становище смятам за оправдано. Според мен чрез задълбоченото изясняване и разграничението на понятията за административно правораздаване и административно правосъдие, чрез извеждането на белезите на административните юрисдикции според националното право и правото на Европейския съюз и обособяването на видовете на административни юрисдикции безспорно се доказва, че *de lege lata* административни юрисдикции съществуват, а *de lege ferenda* такива могат да се учредяват, като се отчита необходимостта в законодателството да се уредят ясно въпросите за мястото на административните юрисдикции в системата на правораздавателните органи и ясно да са очертаят критериите за осъществяваната от тях дейност. В този смисъл монографичният труд има сериозен практически принос, защото характеристиката на административните юрисдикции не е само теоретичен проблем, прецизно изследван в монографията въз основа на развитието на националната ни правна теория и позитивна правна уредба, а и практически проблем, пряко засягащ гражданите и организациите при реализирането на субективните им права и задължения в административните правоотношения с държавните органи и очертаването на компетентността на държавните органи.

В цялостното съдържание на монографичния труд и особено в §3 на глава втора се разкрива критичният анализ на практиката на Конституционния съд по въпроса за съществуването на административните юрисдикции, като научната критика на решенията е аргументирана. Авторът логично обосновава предложението в глава шеста на Конституцията „Съдебна власт“ да се уреди статутът на административните юрисдикции (с. 133), а не съществуването им да се извлича по тълкувателен път.

Едно от достоинства на монографичният труд е надграждането на утвърдените разбирания в българската правна литература с нови теоретични постановки въз основа на действащата правна уредба. Задълбоченото познаване на проблематиката в исторически аспект позволява да се направят теоретични изводи и да се предложат конкретни изменения в законодателството с цел неговото усъвършенстване, систематизирани в заключението на монографията. Разграничението между института на оспорването на административните актове по административен ред и правораздавателната дейност на административните юрисдикции (с. 56 - 60) е с конкретна практическа насоченост при уреждането на правомощията на съответните органи и за разбиране на тези правомощия. С теоретичен и практически принос е сравнението между разбирането на Съда на Европейския съюз за институционализирана юрисдикция, която може да го сезира с преюдициално запитване и разбирането за административна юрисдикция според българската национална теория и правна уредба (с. 119 – 122). Споделям извода, че критериите на СЕС нямат пряко приложение в българското законодателство и не трябва да се въвеждат в него под някаква специална форма, но могат да послужат на законодателя при бъдещо регламентиране на административни юрисдикции. На с. 125 в монографията като заключителен извод е дадено прецизно определение за административна юрисдикция.

С практическа стойност са разсъжденията в глава трета на монографичния труд върху дейността на КЗК като административна юрисдикция по спорове за обществени поръчки и спорове за концесии и на административнонаказателните юрисдикции при научнообоснованото им разграничение с дейности на други органи, които не са по същество административни юрисдикции.

Аргументирани и в съответствие с принципите на обективност и независимост се предложенията в глава трета на монографичния труд за преосмисляне на правната уредба на административнонаказателните юрисдикции. Такива са предложенията „да се създадат повече гаранции за самостоятелност при решаване на спор във връзка с административно нарушение от едноличен наказващ орган, който е в една

ведомствена система или е горестоящ на длъжностното лице, установило административно нарушение“, „функцията на наказващ орган да се възлага на независимия колективен орган, а не на неговия председател“, „да се премахнат абсурдните разпоредби в законодателството, които предвиждат административно наказание да се налага с индивидуален административен акт, а не с наказателно постановление“, „да се предвиди одобряване от съда или от прокуратурата на споразумението, с което може да завърши административнонаказателното производство съгласно промените, приети със Закона за изменение и допълнение на ЗАНН“. Тези предложения са пряко свързани с гарантиране на повече справедливост при административното наказване.

Представените за участие в конкурса статии са с оригинални научни приноси към изследваните в тях теми, коректно посочени в справката за научни приноси. Те се отличават с ясно очертаване на обсъжданата тема, поставяне на проблемите, съпътстващи правната уредба и предложения за тяхното решаване.

От гледна точка на законовите изисквания на ЗРАСРБ и изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ) за заемане на академичната длъжност доцент смятам, че те са спазени според представените за участие в конкурса документи и научни произведения. Светла Янкулова е придобила образователната и научна степен „доктор“ в научно направление 3.6. Право (чл. 24, ал. 1, т. 1 ЗРАСРБ). Заема повече от две години академичната длъжност главен асистент (чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „а“ ЗРАСРБ) и е доказан специалист от практиката (чл. 24, ал. 1, т. 2, б. „г“ ЗРАСРБ). Представен е публикуван монографичен труд и други научни публикации в областта на конкурса, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" (чл. 24, ал. 1, т. 3 ЗРАСРБ). Научната и преподавателска дейности на Светла Янкулова отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ и разпоредбите на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (чл. 24, ал. 1, т. 4 ЗРАСРБ). Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в

научните трудове, представени за участие в конкурса (чл. 24, ал. 1, т. 5 ЗРАСРБ). Така са налице и изискванията на чл. 105, ал. 1 от ПУРПАСЗАДСУ. В съответствие с чл. 112 са представени справките по чл. 107, ал. 1, т. 12-14 ПУРПАСЗАДСУ, анализът на които показва, че са изпълнени условията за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Въз основа на становището ми, изразявам положителна оценка за резултатите от научната и преподавателска дейност на Светла Янкулова представени за участие в конкурса. Положителната оценка ми дава основание да гласувам „ЗА“ предлагането ѝ за избор от Факултетния съвет на Юридическия факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ за заемането на академичната длъжност „доцент по професионално направление 3.6. Право (Административно право и административен процес)“.

10.01.2022 г.

проф. д-р Сашо Пенев